

րեսիև գահերեցսն իւրոյ տաճարին՝ որ բը-
ղեաշխքն կոչին» (ԱզԹ. 650), այս ինքն
հայ աշխարհին ծանօթ չորս սահմանակալ-
ները, որոնք կէս թագաւորներ էին, եւ
որ անոր որդւոյն օրով՝ եւ անշուշտ վերջն
ալ՝ դեռ կը մնան «գահերեց բարձերեց տա-
ճարին արքունի» (Փաւս. 21): Ժամանակ
մը մեծապէս զօրացաւ Հայր մարդպետը,
արքունեաց այդ ներքին բարձրագոյն պաշ-
տօնեայն, եւ «բարձ նորա ի վեր քան
զամենայն նախարարացն» էր (նոյն, 206):
Ապա կը նստէին միւս աւագանին, «մե-
ծամեծքն յիւրաքանչիւր գահու, եւ գոր-
ծակալքն յիւրաքանչիւր չափու¹», սկսեալ
Հազարապետէն ու մամիկոնեան Սպարա-
պետէն, որոց մին վարչութեան եւ երկրոր-
դը բանակին պետերն էին, մինչեւ բոլոր
միւսները (նոյն, 67), համաձայն իրենց
ազնուապետական կարգին՝ որ ծանօթ է
հին ցուցակաց մէջ եւ ըստ ժամանակին
փոփոխուած:

Իսկ Պարսից արքային ընթրեաց մէջ
սովորութիւն էր, կ'ըսէ պատմիչը, Հայոց
թագաւորին բազմականն «առ նմա ի նորին
տախտին արկանել», երկուքն ալ հագուած

1. Չափ՝ կարգ կամ աստիճան կը նշանակէ. ինչպէս
նոյն պատմիչը կ'ըսէ այլուր, «բազմեցան յիւրաքանչիւր
չափու» (168),